

KÕRVEKÜLA PÕHIKOOLI JUURDEEHITISE IDEEKONKURSS

M O P S

SELETUSKIRI

KONTSEPTSIOON

Omaette on see maja kasvanud, ikka üks tükk ja siis teine. Las ta siis kasvab edasi. Ja nagu maarahval kombeks, kastetakse ikka seda kapsast, mis kasvab.

Kontseptsiooni selgrooks ongi etapilisus. Ei hakka seda ka hoonemahtude kujundamisel varjama, nii ongi, ühest kasvab välja järgmine ja kõik on iseseisvad ja iseenda iseloomuga.

Esimene maja jääb selleks, mis ta on – imperiaalne klassitsism.

Teine on seitsmekümnendate konstruktivism, koos pealeehitise, mis tõepoolest imperiaalile selga sõidab.

Kolmas, endine spordisaal/nüüd aula, saab üheksakümnendate arhitektuuri eest omajagu nuheldud, aknad keerame teistpidi ja üldse läheme arhitektuurikeelega pigem kolmekümnendate dekoorfunktsionalismi.

Neljas, spordihoone, on reptiilse soomuskattega teraskihtpaneelhoone, murdkatusega futurism, mille välikino-ots viib meid korra tagasi kolmekümnendatesse, sinnasamma dekoorfunktsionalismi, kuhu jääme aula juures.

Viies, uus koolihoone, on kergekaaluline brutalist, natuke kärgvõretatud paneelikas.

Kogu sellele pillerkaarile sekundeerib välialade orgaaniline voolavus, kerge tagasilöögiga uue koolihoone peasissepääsuesise astmestiku kandilisuse juures.

Selline kergelt ülearetatud välimik, nagu mops.

Ehitusetapiliselt on pilt natuke teine; esimene etapp on uus koolihoone, teine olemasolevate hoonete rekonstrueerimine, kolmas spordihoone. Nii saame laieneda tootmisprotsessi katkestamata.

FUNKTSIONAALSUS

Funktsionaalsus pühendab abinõud.

Ristkasutus ja autonoomsus on selle maja tunnussõnad.

Algasete pesitseb kõige vanemas majas. Vanad ja massiivsed seinad ei ole takistuseks uue aja sisustuse abil uue aja keskkonna kujundamisel. Vana ja uusima osa vahele on paigutatud välimänguala. Selle võib tänava poolt mingi aiaga piirata, kui tekib kartus, et lapsed laiali pudenevad ja tagasi tundi ei tule.

Ajalooliselt järgmine tükk tahab pealeehitist. Sinna mahuvad arstid-tugipersonal, administratsioon-õpetajad ja natuke ka algastme klasse. Plokk on puhvriks suurte ja väikeste vahel.

Praegune spordihoone muutub aulaks, lava ja tiibklaveriga. Ja aula alla tekib köök, mugava majanduspääsuga õpetajate parkla poolt. Köögi kõrvale on ennast mahutanud mõnusalt avar ja valgusküllane söökla, mis läheb mõnusalt üle uusima ja vanema osa ühendusgaleriiks.

See söökla ei ole mitte ainult söökla, see on ühtlasi lugemissaal kohustusliku kodulugemise jaoks. Vähe sellest, sööklaga on orgaaniliselt ühendatud amfiteaterjas väliala, mida ilmestavad säilitatavad puud.

Edasi jõuame spordihoonesse. See on üks korralik võimla, tribüüni ja selle alla mahutatud riietusruumidega; võimla all asuvad väikesed spordisaalid.

Spordihoone, aula ja söökla/köök koos moodustavad kompaktse ürituskeskuse, mis võib toimetada kooliruumidest täiesti lahus, haakudes mõnusalt väliala trepistikuga ja välikinoga.

Uus koolimaja peidab endas ühtlasi maakonnaraamatukogu ja muusikakooli. Mõlemad on kasutatavad põhikooliruumi läbimata – fuajee on ometi ühine. Raamatukogu fondide täiendamiseks on omaette sissepääs.

Kooliklasside jaotus toetub ruumivajaduse tabelile. Võib arvata, et ristkasutuse tõsise läbimängimisega on võimalik ühest korrusest vabaneda. Hoone struktuur on kujundatud seda arvestades.

ASENDIPLAANILISUS

Asendiplaanis domineerib säilitamine. Isegi parklad oleme paigutanud sinna, kus tundus vaba plats olevat.

Ringsõiduga drive-in parkla on paigutatud hoonetest edelasuunas, kooli tänava äärde. Õpetajate parkla asub praeguse parkla kohal – ehk veidi tuleks seda nihutada, et hoonega paremini seostuks ... aga võib jääda ka nii, nagu praegu on; staadion ja juba välja ehitatud valgustus on samuti argument.

Koolihoone ja Kooli tänava vaheline ala kujundatakse organiseeritud välialaks terrasside ja haljastusega; olemasolev säilitatakse.

Uue ja vana maja vahele on paigutatud hommikupäikesesse algastme mänguala ja õhtupäikesesse keskastme sööklaga ühendub astmestik. Astmestikust paar sammu lääne poole ootab meid ootamatus – välikino. Kui see suur tühi spordihoone lõunapoolne sein juba seal seisab.

Kerge pörkega on võimalik kasutada ka sissekõnnitud jalgrada diagonaalis üle kogu platsi lasteaiakonteineriteni.

Miina Härma paraku tuleb ümber tõsta. Aga see uus asukoht on meie meelest päris hea, kõrgusse pürgiv kõrg taustaks.

KONSTRUKTIIVSUS

Konstruksioonide ühisnimetaja on betoon.

Hoonete kokkuehitamisel on oluline olemasolevat võimalikult vähe kahjustada. Meie oleme selleks suuremahulised kaevetööd, maa-alused korrused viinood olemasolevatest majadest võimalikult kaugele.

Spordisaal on betoonpostidel ja terrassõrestikul katusekandjatega; tribüün on betoonist.

Uus koolihoone on üldse paneelikas, välisviimistluses valge ja must sile betoon. Kiire ja hooldusvaba lahendus.

ENERGIATÕHUSUS

Betoon ei tundu esmahooga just kõige loodussõbralikum materjal. Aga mõtelgem pisut tuleviku suunas. Ei ole midagi kestvamat, kui vabrikus valatud betoon. Sellest jagusaamiseks on vaja erivahendeid. Ja seda praegu, kahekümne aasta pärast ja ka maja elukaare lõpul, viiekümne aasta pärast. See tähendab hoolduskulude tõelist minimaliseerimist. Betooni külge saab kinnitada misiganes fassaadikatet, kuitahes palju lisasoojustust ... kui selleks peaks vajadus tekkima. Kusjuures töid saab teostada nii, et hoonesisene tegevus ei ole hetkekski häiritud. Betoonist katuslaele on võimalik paigaldada erinevaid päikesesüsteeme ja neid vajadusel katusekatet rikkumata tõhusamate vastu välja vahetada. Betooni suur soojusmahtuvus tagab ühtlase sisekliima.

Pealegi segatakse betooni meie enda tsemenditehase toodangust ja kohalikust liivast-killustikust. Terast meie metsas ei kasva ja puit ei kesta.

Hoone tehnosüsteemide kavandamisel on põhiline lähtuda konkreetsest situatsioonist. Misiganes kütteallika valikule sekundeerib siiski päike, õhk ja vesi. Katusekonstruktsioon võimaldab selle tervikuna päikeseenergiakollektoreid täis laduda – ja seda meil teha tulebki, kohapealne energiatootmine on energiatõhususklassi võti. Ja toodame me kohapeal elektrit.

Energiamahuka jahutamise asemel kasutame passiivset päikesevarjestust, osaliselt võreja kõrgstruktuuri abil, osaliselt klassikaliste horisontaalsete päikeseirmidega. Viimaste puhul oleme valinud akna poolitaja variandi, mis jätkub siseruumis, suunates hajusvalguse lakke.

Katusekate valitakse musta asemel helehall, vähendades nii soojuskiirguse neeldumist ja ülekuumenemise võimalust.

Ventilatsioonisüsteem on ette nähtud tavapärase, soojustagastusega mehhaanilise sisseväljapuhkega. Hoone jagatakse eraldi seadmete poolt teenindatavateks tsoonideks; vähemkasutatavate ruumide puhul kasutatakse CO₂- ja niiskusandureid, millede näitude abil reguleeritakse õhuhulka. Ööseks lülitatakse kasutuseta ruumiplokkide ventilatsioon välja.

Samas võimaldavad avatavad aknad hoone ventileerimist ka juhul, kui tundub, et tahaks midagi naturaalselt.

TEHNILISED NÄITAJAD

Ehitisealune pind: 3500

Hoone netopind: 9340

Etapiti:

I etapp, uus koolimaja 4650

II etapp, olemasoleva rek. 2930 koos laienduse ja pealeehitusega

III etapp spordihoone 1760

Parkimiskohti külalistele: 34

Parkimiskohti õpetajatele: 17